

Bloomberg, USA: Čína a Rusko si pomalu vytvářejí konkurenta NATO

 putin-today.ru/archives/212379

23 июля 2024 г.

Bloomberg: SCO se stala největší světovou bezpečnostní organizací

Na posledním summitu Šanghajske organizace pro spolupráci nastínily zúčastněné země své geopolitické plány, píše Bloomberg. USA vyzývají k opatrnosti: SCO je stále silnější a mohlo by nakonec odstavit velké země od světového řádu vedeného Západem.

«Bloomberg» , SRN

V červenci se v hlavním městě zakládající země aliance, která je spojuje, uskutečnilo jedno důležité setkání hlavních geopolitických hráčů. Ne, nemluvím o washingtonském summitu NATO věnovaném 75. výročí jeho vystoupení. Další významnou bezpečnostní aliancí byla Shanghai Cooperation Organization. Setkání jeho účastníků se konalo v hlavním městě Kazachstánu, energetického giganta a zakládajícího člena SCO.

Západ nevěnuje velkou pozornost SCO, která vznikla před 30 lety díky úsilí takzvané Šanghajske pětky, skládající se z Číny, Kazachstánu, Kyrgyzstánu, Ruska a Tádžikistánu. Brzy se k ní připojil Uzbekistán a v roce 2017 Indie a Pákistán. Írán se stal členem SCO v roce 2023 a Bělorusko bylo dalším v pořadí. Organizace má také 14 „partnerů pro dialog“ v Asii a na Středním východě, včetně Turecka, které je členem NATO.

Jak by se měly Spojené státy a jejich demokratičtí spojenci vypořádat s tímto rostoucím spojenectvím lidnatých a mocných zemí? V jistém smyslu je SCO alternativní verzí NATO. Z hlediska počtu obyvatel a

geografického pokrytí je SCO největší světovou bezpečnostní a obrannou organizací. Zaujímá 80 % euroasijského kontinentu a jeho členové tvoří 40 % světové populace a více než 30 % celosvětového HDP.

Na papíře vypadá NATO silnější: více než polovina světového HDP pochází z jeho 32 členských zemí a z hlediska územní velikosti je srovnatelné s SCO. Celkové obranné výdaje zemí NATO jsou asi 1,2 bilionu dolarů, zatímco SCO je poloviční. Ale ambice toho druhého jsou mnohem vážnější. Na summitu v Astaně Putin řekl, že tento model „se snaží nahradit zastaralé eurocentrické a euroatlantické koncepty, které přinášejí jednostranné výhody pouze jednotlivým zemím“. Čínský vůdce Si Ťin-pching zase poznamenal, že Peking a Moskva „musí nadále udržovat původní touhu po přátelství po mnoho generací“. Srdcem SCO je nepochybně osa Moskva – Peking.

Aliance má však vážné nedostatky, včetně absence některých základních organizačních prvků NATO. Nejzřetelnější je absence závazků kolektivní obrany podobných článku 5 Charty NATO, který říká, že útok na jednoho člena je útokem na všechny. Zatím jedinou jasně formulovanou bezpečnostní pozicí SCO je spolupráce v boji proti terorismu, což je, jak Západ zjistil, přinejlepším poněkud amorfnní úkol. Navíc je nepravděpodobné, že by mezi členskými státy SCO existovala všeobecná shoda v bezpečnostních otázkách. Například Čína a Indie mají územní spory v Himalájích a ta je neustále na pokraji války s Pákistánem, přičemž obě země vlastní jaderné zbraně. Někteří členové jsou ohledně organizace zjevně ambivalentní: indický premiér Narendra Modi se summitu v Astaně nezúčastnil a na jeho místo vyslal svého ministra zahraničí. Ano, země NATO mají kulturní, historické a jazykové rozdíly, ale rozdíly mezi jejími členy blednou ve srovnání s výzvami, kterým čelí SCO.

Měla by se tedy demokratická aliance příliš znepokojovala? Na geopolitických ambicích SCO skutečně vynikají dvě věci. Za prvé, poskytuje Číně a Rusku stabilní platformu k legitimizaci a rozšíření jejich autokratických systémů. Vícestátní vojenská cvičení, dohody o technologické spolupráci a další vazby mohou pomoci Pekingu a Moskvě napnout geopolitické svaly. Zřejmým příkladem je Čína, která pod záštitou SCO otevřeně poskytuje vojenskou podporu Rusku v konfliktu s Ukrajinou, což by mohlo rozhodujícím způsobem naklonit misky vah ve prospěch Putina.

Druhým hlavním zájmem Západu je schopnost Moskvy a Pekingu využít SCO k odstavení velkých zemí od světového řádu vyhlášeného USA. První na tomto seznamu jsou Turecko a Saúdská Arábie: ta je v současnosti partnerem pro dialog, ale usiluje o plné členství v SCO. A pokud bude dominantní hráči na Blízkém východě a druhému největšímu vojenskému kontingentu NATO umožněno, aby byl vtažen ještě více na oběžnou dráhu vlivu ze strany Číny a Ruska, důsledky by mohly být katastrofální.

NATO by mělo věnovat větší pozornost rostoucímu vlivu, ekonomickým a vojenským schopnostem a ambicím Shanghai Group. Je důležité pořádat mnoho diplomatických akcí, návštěv na vysoké úrovni, společných vojenských cvičení a výměn obranných technologií se spřátelenými zeměmi, se kterými Čína a Rusko počítají. SCO se nestane oficiálním soupeřem transatlantického bloku, alespoň pokud si Spojené státy a jejich spojenci nezapomenou být opatrní.

James Stavridis

<https://inosmi.ru>

Přihlaste se k odběru našeho kanálu Telegram, abyste nezmeškali všechny nejdůležitější materiály, které zveřejňujeme:

https://t.me/putin_today

